

Datum
2020-04-28**Kommunledningsförvaltningen**Gustaf Olsson, Kvalitetssamordnare
0221-251 99, 073-699 60 64
gustaf.olsson@koping.se**Motion - Se över innehållsförteckningen i våra livsmedel****Ärendebeskrivning**

Maria Liljedahl och Samuel Gustavsson har lämnat in en motion med förslag om att Köpings kommun ska se över de livsmedelsprodukter som används i verksamheterna och försöka byta ut de livsmedel som innehåller palmolja i den mån det går samt att se över vilka tvål, schampo och andra hygienartiklar som används i kommunen, för att undvika produkter med palmolja i.

Kommunfullmäktige beslutade den 13 augusti 2019 att remittera motionen till kommunstyrelsen.

Nuläge

I den upphandlingspolicy som finns anges att all upphandling ska främja hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling. Till upphandlingspolicyen finns riktlinjer framtagna. Av riktlinjerna framgår det att utgångspunkten för kommunen bör vara att genom konsekvent upphandling av miljöanpassade varor och tjänster medverka till utvecklingen mot ett ekologiskt hållbart samhälle. Det finns även en ytterligare riktlinje för miljökrav vid upphandling. Av den riktlinjen framgår det att, när förutsättningar att ställa miljökrav i upphandling bedöms finnas, bör miljökrav ställas i relevanta delar. Där miljökrav ställs ska Upphandlingsmyndighetens basnivå för hållbarhet följas.

Upphandlingsmyndigheten har ett kriteriebibliotek där de sammanställt ett flertal hållbarhetskriterier på produkter. Hållbarhetskriterierna omfattar både miljökrav och sociala krav. Hållbarhetskriterierna finns för ett tiotal produktområden och omfattar 100-tals produkter, bland annat palmolja. Till varje produkt finns två olika nivåer, basnivå och spjutspetsnivå. För palmolja innebär basnivån att krav ska ställas på att fetter från palmolja i produkter ska komma från ett produktionssystem som bidrar till:

- Rättvisa arbetsvillkor
- Skydd för lokalbefolkningens land, rättigheter och inflytande
- Bevarande av primärskog och naturvärden
- Skydd för djurlivet på plantagerna.

Vissa förvaltningar ställer högre krav än Upphandlingsmyndighetens baskrav när det gäller palmolja. Måltidsenheten som gör stora inköp av livsmedel ställer som

KansliavdelningenPostadress
Köpings kommun
731 85 KöpingBesöksadress
Rådhuset
Stora TorgetTelefon
0221-250 00Fax
0221-251 31Webbplats och e-post
www.koping.se
kommunledning@koping.seBankgiro
991-1215Org. nr
212000-2114

Datum

2020-04-28

krav att produkterna ska vara fria från palmolja. I det fall produkterna behöver innehålla palmolja kräver de att palmoljan är certifierad.

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Det effektivaste sättet att reglera mängden produkter i kommunens verksamheter som innehåller palmolja är att ställa krav vid upphandling.

Kommunledningsförvaltningen bedömning är att den policy och de riktlinjer som finns kring hållbar upphandling är tillräckliga för att säkerställa att de produkter som används i kommunens verksamheter lever upp till god ekologisk och social hållbarhet avseende palmolja så väl som andra produkter.

Sara Schelin
Kommunchef

Gustaf Olsson
Kvalitetssamordnare

Motion till Köpings kommunfullmäktige

Se över innehållsförteckningen i våra livsmedel

Idag produceras palmolja i allt större utsträckning, palmolja produceras framför allt i Malaysia och Indonesien och produktionen har anlagts på torvmark. När torvmarken odlas upp genom dränering frigörs enorma mängder markbundet kol som koldioxid och bidrar till den globala uppvärmningen. Ofta används svedjebränning vid uppodlingen vilket dessutom leder till omfattande bränder som orsakar stora risker för människor och djur.

I en artikel från svenska dagbladet senast uppdaterad den 23 jan 2019:

”Raffinerad palmolja innehåller ämnen som framkallar cancer, varnar EU. Palmolja finns i hälften av all världens livsmedelsprodukter. Livsmedelsverket arbetar nu för att EU ska införa stränga gränsvärden.

I Italien har palmoljan redan börjat rensas bort från butikshyllorna.”

När palmolja hettas upp till 200 grader för att rensas ombildas fettsyraestern glycidol till flera ämnen som kemister kallar GE. Dessa ämnen har i djurförsök visat sig ge njurskador.

EU's egna livsmedelsverk EFSA har gått ut med en varning om att för stor konsumtion palmolja framförallt för spädbarn och barn upp till 18 år. ” – Det finns tillräckliga bevis att glycidol är cancerogent, därför har kommittén inte satt en säker nivå GE” sa Hellen Knutsen, ordförande i den EU-kommitté som undersökt livsmedelsojor.

Därför yrkar vi:

Att Köpings kommun skall se över våra livsmedelsprodukter och försöka att byta ut de som innehåller palmolja i den mån det går.

Att se över vilka tvål, schampo och andra hygienartiklar vi använder i kommunen för att undvika att använda produkter med palmolja i.

Maria Liljedahl, Sverigedemokraterna

Samuel Gustavsson, Sverigedemokraterna